

ריהוט עכשיו אובייקט אומנותי מכשיר פונקציונלי המגמה לעשיר

דרורה דומיני:
הרהיט כאובייקט אמנותי

ריהוט, כמו שולחנות, כיסאות ומדפים. המיבנים הפיסוליים הללו מוצבים על הריצפה, תלויים על הקיר או מוצבים בחלל האולם.

ראוי לציון פסל אחד שהציגה דרורה: היה זה פסל, שמיבנה מזכיר שולחן מלבני גדול, ואשר מתוך הלוח העליון שלו הוצאו חלקים בצורת משולשים מוארכים. בצידו האחד של השולחן הוסף מדף מוטף כלפי מטה. על השולחן הוצבו בקבוקי משקה.

דבריה של דרורה דומיני התייחסו לצד האמנותי שבעבודת המעצב-האמן, והיא לא התייחסה כלל לצדדים השימושיים או הכלכליים של הפסל-הרהיט.

עמי שטייניץ: על עיצוב, כלכלה וכוחות השוק

עמי שטייניץ הוא אוצר הגלריה לאמנות עכשווית בתל-אביב. הוא דיבר על עיצוב רהיטים מנקודת מבטו של אוצר תערוכות. את דבריו פתח בשתי שאלות בהן ביקש לדון:

1. כיצד יש לבחון עבודות המוגשות לגלריה על-ידי מעצבים?
2. מה היחס בין עיצוב לכלכלה?

במאות הקודמות היה קשר בלתי אמצעי בין האמן לממסד החילוני (קרי האצולה השלטת) והכנסייתי. המערכת הממסדית שלטה לחלוטין בעבודתו של האמן ואף הכתיבה לו את הנושאים. העושר הכלכלי קיים את האמנות, ועל כן מי שהממון היה בידו יכול היה לשלוט בעבודת האמן. בעידן המודרני נשבר הקשר והתאפשרה אינדיבידואליזציה (קיום אופי אישי) של האמן. האמן

מנחה הסימפוזיון, זאב ליפמנוביץ, אדריכל ומרצה במגמה לעיצוב ב"מרכז לחינוך טכנולוגי" בחולון, פתח את הערב בהצגת נושאי הדיון.

לדבריו, מטרת סימפוזיון העיצוב היתה לקיים מפגש בין היוצר, היצרן והבוחן (המבקר, או הצרכן) של המוצר, כאשר היוצר הוא המעצב התעשייתי או האמן היוצר; היצרן מייצג את הצד הכלכלי של עיצוב המוצר, ואוצר הגלריה או התערוכה הוא לענייננו הבוחן את המוצר הסופי.

זאב ליפמנוביץ:
הרהיט משפיע עלינו או להיפך?

לצורך העימות בין נקודות המבט השונות הללו הוזמנו לדיון יצרנים, אנשי אקדמיה, מעצבים ואמנים: דרורה דומיני, פסלת; עמי שטייניץ, אוצר הגלריה לאמנות עכשווית; שוקי שוורץ, מנכ"ל מפעל הרהיטים "פיניש"; יוש כהנא, מעצב תעשייתי.

להלן תקציר דבריהם של ארבעת הנואמים שהוזכרו, לפי סדר הופעתם.

דרורה דומיני: על השלבים ביצירה האמנותית

דרורה דומיני היא פסלת, שהשתלמה באנגליה והשתתפה בתערוכות רבות בארץ ובעולם. כיום היא מרצה ב"בצלאל", ירושלים. בראשית דבריה היא הציגה שקופיות של יצירותיה והסבירה את דרך עבודתה.

לדבריה, הרעיון הוא השלב הראשון בתהליך היצירה. לאחריו באים הסקיצה והרישום המדויק, ובשלב הבא מגיעה דרורה להחלטה על דרך הביצוע ובחירת החומר. רק אז מגיע שלב הביצוע עצמו.

עבודותיה של דרורה עשויות עץ ועץ משולב במתכת. היצירות שהיא הציגה על גבי שקופיות היו עשויות כמיבנים גיאומטריים, עם רמיזה מסוימת לפריטי

ריהוט עכשיו: אובייקט אמנותי או מכשיר פונקציונלי

מאת
רותי ליאור
ואלון בוגין

רהיטים הם חפצים שאנו חיים איתם יומיום. הם סביבנו תמיד. אילו תחושות ומחשבות הם מעוררים בנו? מהם קני-המידה לפיהם אנו בוחרים אותם לשימושנו? האם הם רק משמשים אותנו, או גם מהווים אמצעי קישוט ומקור להנאה אסתטית? כיצד – אם בכלל – הם משפיעים עלינו, על התנהגותנו ותחושותינו? האם יש הדדיות והשפעת גומלין בינינו לבין הרהיט? האם אנחנו יכולים לעצב אותו בדמותנו? האם הרהיטים שלנו משקפים מימד כלשהו בטכנולוגיה העכשווית? האם קיים מסר כלשהו בדרך שאנו מעצבים את רהיטינו, ומהי השפעת התרבות והזמן על הריהוט? אלה היו כמה מהשאלות שהועלו על-ידי המנחה ובאו לידי ביטוי בפרסומים המקדימים, ועל שאלות אלה נעשה ניסיון להשיב בסימפוזיון "ריהוט עכשיו", שנערך ב"מכון הצרפתי" בתל-אביב ב-7 ביוני 1990 ביוזמת המגמה לעיצוב תעשייתי ב"מרכז לחינוך טכנולוגי" בחולון ובחסותם של "קרן העץ והרהיטים" ו"המכון הצרפתי".